

seum raakte in 2020 de provinciale subsidie kwijt, omdat het museum zich volgens een adviescommissie teveel buiten die discussie plaatste. De provincie kwam later op het subsidiebesluit terug. Toenmalig gedeputeerde Sietske Poepjes vond het na gesprekken toch de moeite waard om te investeren in de toekomstplannen van het Landbouwmuseum, omdat ze zag dat het museum met de kritiek aan de slag wil gaan.

Volgens Wester hebben zijn voorgangers daar een heel goed begin mee gemaakt en pakt hij nu door. In de nieuwe tentoonstellingshal komen wisselexposities, vallend onder een nieuw thema: 'Landbouw, maatschappij en actualiteit'. De wisselexposities – *blockbusters* die het museum eventueel in samenwerking met andere musea ook kan inkopen – kunnen gaan over klimaatverandering, stikstof of bijvoorbeeld voedselveiligheid, onderwerpen die momenteel deel uitmaken van het publieke debat.

De wisselexposities mogen prikkelen en ook wel een kritische blik op de landbouw werpen, zegt Wester. Maar hij wil wél het evenwicht bewaren. Bij een grote wisselexpositie over stikstof zou bijvoorbeeld een kleinere tentoonstelling gemaakt kunnen worden over Friese boeren die juist al veel

In het museum is straks onder meer een expositie over het Friese paard te zien

doen om de stikstofneerslag op de natuur te verminderen. „De lânbou leit op it stuit op in wat minne namme. De maatskippij hat issues en stelt fragen. Dat is ek terjochte. Mar dat wol net sizze dat der yn de agraaryske sektor gjin goede dingen barre. Dat wolle wy ek sjen litte.”

Het Fries Landbouwmuseum neemt zelf geen stelling, zegt de directeur. „Wy wurkje út in radikaal neutrale posysje wei. Wy fasilitearje it debat, mar it giet ús om de dialoach. Dy wolle wy graach stimulearje.” Dat hoopt Wester na de heropening ook te doen door het programmeren van lezingen en openbare discussies. Het Landbouwmuseum organiseert nu al lezingen en debatten in samenwerking met het Lânboukun-

dich Wurkferbân van de Fryske Akademy. Die goedbezochte activiteiten gaan vaak over agrarische deelonderwerpen en zijn inhoudelijk van aard. Het nieuwe aanpalende lezingenprogramma wordt algemener van opzet, met ook aandacht voor sociaal-economische en culturele aspecten van het agrarische leven.

Topstukken

Naast de tentoonstelling over het Friese paard en de wisselexposities blijft het Landbouwmuseum aandacht schenken aan de drie centrale thema's: zuivel, veeteelt en akkerbouw. Elk thema krijgt nu een eigen vaste expositie. De topstukken uit de collectie zullen er te zien zijn, in een aangepaste wat scherpere presentatievorm.

Wester benadrukt dat in het hele museum de verbinding met de Friese samenleving zichtbaar zal zijn. „Dy ferbining stiet foar ús boppe-oan. It is de *raison d'être* fan dit museum, de basis dêr't wy op wurkje.” De Friese samenleving is vanouds agrarisch en ook nu is het sociale, economische en culturele leven in de provincie volgens Wester nog nauw verweven met de landbouw. Die verwevenheid wil het museum graag laten zien, zegt de directeur. Hij stelt

Peter Wester is sinds augustus 2024 directeur van het Fries Landbouwmuseum. FOTO: MARCHJE ANDRINGA

Boven: Artist's impression van het Fries Landbouwmuseum na de uitbreiding. BEELD: MARTEN ATSMA

Linksonder: De monumentale boerderij waarin het Landbouwmuseum nu is gevestigd op een foto uit 1914. Rechtsonder: Het geprepareerde Friese paard Keje, hier in de oude opstelling, krijgt een plek in een nieuwe expositie over het Friese paard. FOTO'S: FRIES LANDBOUWMUSEUM, FONGER DE VLAS

Vervolg van pagina 5

dat het verhaal van de Friese landbouw – van vroeger tot nu – in feite dat van Fryslân is. Dit is meteen ook de reden waarom het in zijn ogen belangrijk is dat het Fries Landbouwmuseum bestaat: bezoekers leren er iets over de provincie en eigenlijk ook over Nederland, een land met een grote landbouwtraditie. Op die traditie mogen de Nederlanders trouwens wel wat trotser zijn, vindt Wester. Op landbouwgebied, zegt hij, is Nederland ook internationaal „in gigant”.

Het museum maakt niet alleen een sprong als het gaat om de beschikbare expositieruimte. Er komt ook een nieuwe horeca- of ‘eventruimte’ met een mobiele bar en een keukenblok. Die ruimte wil het museum zo multifunctioneel houden, zegt Wester. Hij hoopt dat de toekomstige bewoners van Middelsee de ruimte zullen weten te vinden, bijvoorbeeld als ze op zoek zijn naar een plek voor wijkactiviteiten.

Food workshops

Het Fries Landbouwmuseum verzorgt al jaren een educatief programma en werkt daarvoor intensief samen met uiteenlopende onderwijsinstellingen, van basis- tot

Een belangrijk thema is de weg die voedsel aflegt van boerderij tot aan etensbord

hoger onderwijs. Een belangrijk thema is bijvoorbeeld de weg die voedsel aflegt van boerderij tot aan etensbord. De wens is om dit programma uit te breiden voor een brede doelgroep en verschillende onderwijsniveaus. Het museum heeft al vergevorderde plannen voor het aanbieden van food workshops met lokaal geproduceerd voedsel. „Wy wolle graach sjen litte wêr’t ús iten weikomt – in soad minsken witte dat net mear – en dat kin moai mei sa’n workshop”, stelt Wester.

In het nieuwe museumgedeelte komen ook nog twee andere ruimtes: een voor educatieve doeleinden en een bibliotheek. In die bibliotheek kunnen vrijwilligers – het mu-

seum heeft er in totaal zo’n vijftig – rustig werken aan het optimaliseren van de reeds volledig gedigitaliseerde collectie. Dan gaat het bijvoorbeeld om beschrijvingen van objecten en het toevoegen van documenten. Dat is van belang omdat het museum zijn collectie wil ontsluiten voor een zo breed mogelijk publiek. Tot die museumcollectie behoren inmiddels ook de collecties van het Nationaal Veeteelt Museum (N-Brabant) en van de Stichting Ús Mem, die beide in 2020 onderdeel werden van het Fries Landbouwmuseum.

Vanaf 2021 kreeg het Landbouwmuseum jaarlijks zo’n 225.000 euro provinciale subsidie. Voor 2025 kan het museum rekenen op eenzelfde bedrag. Daarna gaat de nieuwe subsidieperiode in. Ook de gemeente Leeuwarden steunt het museum. Een goedlopend Landbouwmuseum kan een belangrijke spil worden in de wijk Middelsee, meent de gemeente.

Wester is ambitieus. Het Fries Landbouwmuseum trok in 2022 en 2023 circa elfduizend bezoekers. De directeur streeft naar een verdubbeling van dat aantal. „Ik tink dat dit kin. Wy komme straks mei moaie nije eksposysjes, spesjale oandacht foar it Frysk hynder en noch folle mear. Ik ha der betrouwen yn.”

